

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS ANLAMA YÖNTEMLERİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	1/8

Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu (Z) / Seçmeli (S)	Yıl	Yarı Yıl	Anabilim Dalı
İLA458	Hadis Anlama Yöntemleri	Z	4	8	Hadis
Haftalık Ders Saati, Kredi, AKTS		Teori	Uygulama	Kredi	AKTS
		2	0	2	3

GENEL BİLGİLER

Dersin Amacı

Hadislerin anlaşılması ve yorumlanmasında tarihi süreçte oluşan gelenekleri ve temel özellikleri ile problemlerini kavradıktan sonra hadisleri anlama ve değerlendirmede uyulması gereken temel ilkeleri tespit etmek, karşılaşılan problemleri ve çözüm önerilerini analiz edebilme becerisini kazandırmaktır.

Dersin İçeriği

Bu derste, hadisleri anlama ve değerlendirmede dikkat edilmesi gereken temel ilkeler üzerinde durulacak, anlamayı etkileyen temel olgular inceleme konusu yapılacaktır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Kardavi, Yusuf. *Sünneti Anlamada Yöntem*, (çev.: Bünyamin Erul), İstanbul: NidaYay., 2018.

İlave Kaynaklar

- Görmez, Mehmet. *Hadisin Anlaşılması ve Yorumlanmasında Metodoloji Sorunu*, Ankara: TDV Yay., 2000.
- Hayri Kırbasoğlu, *İslam Düşüncesinde Hadis Metodolojisi*, Ankara: Ankara Okulu Yay., 2015.

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS ANLAMA YÖNTEMLERİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	2/8
Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri			
Anlatım, soru-cevap, tartışma, slayt sunumu			
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar			
Öğrencinin derse hazırlıklı gelmesi önerilir.			
Dersi Veren Öğretim Elemanı / Yardımcıları			
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Polat			
Dersin Verilişi			
Yüz yüze eğitim			

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS ANLAMA YÖNTEMLERİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	3/8

Hafta	Konu
1. Hafta	Hadis, Tanımı, Gelişim Süreci
2. Hafta	Hadis İlim Geleneğinde Anlama ve Değerlendirme Kavramları
3. Hafta	İslam Geleneğinde Anlama Metodolojileri
4. Hafta	Sahabenin Hadisleri ve Sünneti Anlama Çabası
5. Hafta	Hadislerin Tedvin ve Tasnif Döneminde Anlamaya Yönelik Gayretler
6. Hafta	Hadislerin Anlaşılmasında Klasik Hadis Şerhlerinin Değeri
7. Hafta	Modern Dönemlerde Hadislerin Anlaşılmasına Yönelik Çalışmalar
Ara Sınav	
8. Hafta	Hadislerin Anlaşılmasına Yönelik Hadis İlimleri
9. Hafta	Sünnet- Kültür (Gelenek) İlişkisi
10. Hafta	Hadisleri Anlamada Tarihsel Bağlam
11. Hafta	Hadis Kaynaklarının Otoritesi
12. Hafta	Sünneti Anlama ve Değerlendirmede Yöntem
13. Hafta	Hadiste Anlam-Metin Tenkidi İlişkisi
14. Hafta	Hız. Peygamber'in Sünneti ve Değişim
Final Sınavı + Bütünleme Sınavı	

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS ANLAMA YÖNTEMLERİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	4/8

DEĞERLENDİRME		
Etkinlik	Adet	Ağırlık (%)
Vize	1	40
Final	1	60
Diğer (Ödev, Sunum, Sözlü, Derse Katılım, Grup Çalışması, vb.)		
Toplam		%100

ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ)	
ÖÇ 1	Hadislerin doğru anlaşılması noktasında uyulması gereken temel ilkeleri öğrenir.
ÖÇ 2	Hadisleri anlama ve değerlendirmede karşılaşılan sorunları ve bunlara yönelik çözüm önerilerini analiz yapabilme becerisi kazanır.
ÖÇ 3	Hadislerin yorumlanmasında tarih boyunca süregelen gelenekleri ve bunların temel özelliklerini bilir.
ÖÇ 4	Modern yorumlama yöntemleri ile klasik yöntemler arasında mukayese yapar.
ÖÇ 5	Modern dönemde karşılaşılan problemlere hadislerden çözüm üretir.

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS ANLAMA YÖNTEMLERİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	5/8

	PÖ Ç 1	PÖ Ç 2	PÖ Ç 3	PÖ Ç 4	PÖ Ç 5	PÖ Ç 6	PÖ Ç 7	PÖ Ç 8	PÖ Ç 9	PÖ Ç 10	PÖ Ç 11	PÖ Ç 12	PÖ Ç 13	PÖ Ç 14	PÖ Ç 15
ÖÇ 1	3	1	4	4	3	4	3	3	3	1	1	2	2	2	1
ÖÇ 2	4	3	3	4	4	4	4	3	2	1	1	1	3	2	2
ÖÇ 3	3	1	2	4	4	4	3	3	3	2	2	2	1	1	1
ÖÇ 4	4	2	3	4	4	5	5	3	3	2	3	3	2	2	2
ÖÇ 5	2	4	5	4	5	5	5	4	5	2	4	5	5	4	5
0 - Katkı Yok		1 - Çok Düşük Düzeyde Katkı				2 - Düşük Düzeyde Katkı			3 - Orta Düzeyde Katkı			4 - Yüksek Düzeyde Katkı			

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS ANLAMA YÖNTEMLERİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	7/8

DERS-PROGRAM ÖĞRENİM ÇIKTISI (PÖÇ) İLİŞKİSİ	
PÖÇ 1. İlahiyat alanında temel kavramları kavrar, kavramlar arası ilişkilere hâkimdir.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 2. Bireysel farklılıkları dikkate alarak din hizmeti sunabilme yol ve yöntemlerini öğrenir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 3. Alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 4. İlahiyat alanı için uygun araçları seçer, kullanır, geliştirir ve bilişim teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanır.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 5. Klasik ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözme becerisine sahiptir; bu amaçla uygun analiz, sentez ve modelleme yöntemlerini seçer ve uygulamadaki yansımalarını değerlendirir.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 6. Türkçe ve en az bir yabancı dilde sözlü/yazılı etkin iletişim/hitabet kurma ve anlatım becerisine sahiptir.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 7. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma-inceleme, yorum ve analiz yapar.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 8. Kendini motive edebilme, bilgiye erişebilme, bilim ve teknolojideki gelişmeleri izleme, zaman yönetimi, kendini sürekli yenileme becerisi ve yaşam boyu öğrenme bilincine sahiptir.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 9. Bireysel inisiyatif alarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 10. Sorumluluğu altındakilerin kişisel ve mesleki alandaki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 11. Uzmanlık bilgisini, toplumsal sorumluluk bilinciyle bilimsel ve ahlaki değerlere uygun olarak kullanır.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 12. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel ve toplumsal boyutlardaki (güvenlik, sağlık, iktisat, çevre, vb.) etkileri ve hukuksal sonuçları konusunda farkındalık sahibidir.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 13. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahiptir.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 14. Bilimsel, toplumsal, ekonomik, yasal ve siyasal gelişmelerden haberdardır.	Evet X Hayır ☐
PÖÇ 15. Edindiği ilahiyat bilgisinin gerekleri doğrultusunda davranır, tutum ve davranışlarıyla topluma örnek olur.	Evet X Hayır ☐

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS ANLAMA YÖNTEMLERİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	-
		Revizyon No:	0
		Sayfa:	8/8

DERS-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜT (PÖÖ) İLİŞKİSİ

PÖÖ.1. Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.2. Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.3. İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.4. Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.5. Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.6. Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.7. Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.8. Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.9. Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.10. Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.11. Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.12. Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.13. Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma	Evet X Hayır ☐
PÖÖ.14. İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	Evet X Hayır ☐